

1. Cele i zadania Państwowego Monitoringu Środowiska

Państwowy Monitoring Środowiska utworzony został na mocy *ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska* z dnia 20 lipca 1991 r. (tekst jednolity z 2007 r.; Dz. U. Nr 44, poz. 287 z późniejszymi zmianami) jako zadanie Inspekcji Ochrony Środowiska polegające na organizowaniu i koordynowaniu Państwowego Monitoringu Środowiska, prowadzeniu badań jakości środowiska, obserwacji i oceny jego stanu oraz zachodzących w nim zmian (art. 2. ust. 1. punkt 8). Państwowy Monitoring Środowiska oraz rozpowszechnianie informacji o środowisku określone zostały w rozdziale 2 działu IV ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* (POŚ) (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.). Zgodnie z art. 25 ust. 2 i 3 cytowanej ustawy, Państwowy Monitoring Środowiska stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Celem Państwowego Monitoringu Środowiska jest zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska także wspomaganie działań na rzecz ochrony środowiska poprzez systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- 1) jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów,
- 2) występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo-skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Podstawowym zadaniem Państwowego Monitoringu Środowiska jest systematyczne prowadzenie badań i dostarczanie informacji w zakresie jakości powietrza, wód śródlądowych powierzchniowych i podziemnych, jakości gleby i ziemi, hałasu, pól elektromagnetycznych, promieniowania jonizującego, stanu zasobów środowiska, w tym lasów, rodzajów i ilości substancji lub energii wprowadzanych do powietrza, wód, gleby i ziemi oraz wytwarzania i gospodarowania odpadami. Uzyskane informacje stanowią podstawę do oceny skuteczności aktualnej polityki ekologicznej kraju oraz przesłankę do kształtowania jej założeń na przyszłość.

Państwowy Monitoring Środowiska jest źródłem informacji o środowisku będących wynikiem pomiarów i ocen jego stanu jak i analizą wpływu różnych czynników, w tym presji będących wynikiem działalności człowieka.

Program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2013 – 2015 opracowany został przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzony 6 listopada 2012 r. przez Ministra Środowiska.

Obejmuje on zadania wynikające z polityki ekologicznej państwa i zobowiązań międzynarodowych, przede wszystkim związanych z integracją Polski z Unią Europejską, tj. z podpisanymi i ratyfikowanymi przez Polskę konwencjami środowiskowymi. Program jest odpowiedzią na stale poszerzające się obowiązki raportowania o presjach na środowisko i stanie jego poszczególnych komponentów. Informacje przekazywane są do instytucji i agend unijnych (Komisji Europejskiej i Europejskiej Agencji Środowiska).

Program Państwowego Monitoringu Środowiska stanowi system składający się z trzech bloków: *presje*, stan oraz *oceny i prognozy*.

Na poziomie województwa, zadania Inspekcji Ochrony Środowiska związane z Państwowym Monitoringiem Środowiska wykonuje wojewoda przy pomocy wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. Jednocześnie wojewódzki inspektor ochrony środowiska wykonuje w imieniu wojewody zadania i kompetencje Inspekcji Ochrony Środowiska określone w ustawie o Inspekcji i przepisach odrębnych (art. 3 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 982 z późn. zm.).

W realizacji zadań PMŚ uczestniczą również inne jednostki i służby zobowiązane do tego na mocy prawa np. organy administracji rządowej i samorządowej, zarządzający drogami, lotniskami, koleją, prowadzący instalacje,